

Yargıtay HGK E.2025/629 K.2026/385 (18.06.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

Hukuk Genel Kurulu 2025/629 E. , 2026/385 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 19. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2025/264 E., 2025/496 K.

ÖZEL DAİRE KARARI : Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin 16.01.2025 tarihli ve

2024/6154 Esas, 2025/255 Karar sayılı BOZMA kararı

Taraflar arasında birleştirilerek görülen usulsüz tebliğ şikâyeti ve imzaya itiraz istemlerinden dolayı yapılan inceleme sonunda İlk Derece Mahkemesince asıl dosyada şikâyetin kısmen kabulüne, birleşen dosyada itirazın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Kararın alacaklı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine Bölge Adliye Mahkemesince istinaf başvurusunun kabulüyle İlk Derece Mahkemesi kararı kaldırılarak yeniden esas hakkında hüküm kurulmak suretiyle asıl dosyada şikâyetin reddine, birleşen dosyada itirazın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı borçlu şirket vekili ile alacaklı vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 12. Hukuk Dairesince yapılan inceleme sonunda bozulmuş, Bölge Adliye Mahkemesi tarafından Özel Daire bozma kararına karşı direnilmiştir.

Direnme kararı taraf vekilleri tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçelerinin kabulüne karar verildikten sonra Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan gündem ve dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. TALEP

1. Asıl dosyada borçlular vekili; alacaklı vekili tarafından Eskişehir 6. İcra Müdürlüğünün 2022/7960 Esas sayılı dosyasında müvekkilleri aleyhine başlatılan kambyo senetlerine özgü haciz yoluyla takipte borçlu şirkete ödeme emrinin usulsüz tebliğ edildiğini, ödeme emrinin borçlu şirkete ilk olarak ticaret sicilinde kayıtlı olan "... Mah. ... Sk. No:... Eskişehir" adresine tebliğe çıkarıldığını ve 27.10.2022 tarihinde muhatap tanınmadığından bila tebliğ iade edildiğini, bunun üzerine yine aynı adrese 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun (TK) 35. maddesi gereğince çıkartılan tebligatın 02.11.2022 tarihinde tebliğ edildiğini, TK'nın 35/4. maddesine göre tebligat yapılabilmesi için borçlunun ticaret sicil adresine usulüne uygun bila tebliğ işleminin yapılması gerektiğini, iade edilen tebligatta muhatabın adreste kime sorulduğuna ve kim tarafından tanınmadığının beyan edildiğine ilişkin herhangi bir ibarenin bulunmadığını, bu hususun Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin (Yönetmelik) 30... . maddelerine aykırı olduğunu, borçlu ...'ün iş ortağının oğlu olan alacaklının adresini bilebileceğini, takip konusu senedin asıl borçlusu ...'e tebligat yapılmayıp sadece adresinde faal olmayan, senette kefil olan borçlu şirkete tebligat yapıldığını, bu durumun alacaklının kötüniyetini açıkça ortaya koyduğunu, takibe 13.09.2023 tarihinde muttali olduklarını ileri sürerek usulsüz tebliğ şikâyetinin kabulü ile tebliğ tarihinin 13.09.2023 tarihi olarak kabul edilmesine, müvekkilinin her türlü taşınır, taşınmaz ve malvarlığına konulan hacizlerin kaldırılmasına karar verilmesini talep etmiştir.

2. Birleşen dosyada borçlular vekili; alacaklı vekili tarafından Eskişehir 6. İcra Müdürlüğünün 2022/7960 Esas sayılı dosyasında müvekkilleri aleyhine başlatılan kambyo senetlerine özgü haciz yoluyla takibe dayanak senetteki imzanın müvekkili şirket yetkilisi

...e ait olmadığını, borca ve faize de itiraz ettiklerini ileri sürerek takibin iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Alacaklı vekili; borçlu şirkete tebliğ edilen ödeme emrinin usulüne uygun olduğunu, bu nedenle imzaya itirazın süreden reddi gerektiğini belirterek istemlerin reddini savunmuştur.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin 19.04.2024 tarihli ve 2023/455 Esas, 2024/151 Karar sayılı kararı ile; asıl dosya yönünden, ödeme emri tebliğinin borçlu şirketin ticaret sicilinde kayıtlı adresine gönderildiği ve 27.10.2022 tarihinde adreste tanınmadığından bahisle iade edilmesi üzerine TK'nın 35. maddesine göre 02.11.2022 tarihinde tebliğ edildiği, Özel Dairenin 28.03.2023 tarihli ve 2022/9364 Esas, 2023/2087 Karar sayılı emsal kararında belirtildiği üzere borçlu şirketin ticaret sicilinde kayıtlı adresine TK'nın 35. maddesi gereğince tebligat yapılabilmesi için bu adrese gönderilen tebligatın adresin kapalı olması ya da muhatabın adresten taşınmış olması şerhiyle tebliğ edilemeden iade edilmesinin zorunlu olduğu, ilk tebligatın tanınmadığından bahisle iade edilmesi hâlinde TK'nın 35. maddesine göre tebligat yapılamayacağı, dolayısıyla borçlu şirkete ödeme emrinin usulsüz tebliğ edildiği, birleşen dosya yönünden ise; hüküm kurmaya elverişli 21.03.2024 tarihli bilirkişi raporunda takibe konu senetteki imzanın borçlu ...'ün eli ürünü olmadığını tespit edildiği gerekçesiyle asıl dosyada şikâyetin kısmen kabulü ile ödeme emrinin 13.09.2023 tarihinde tebliğ edildiğinin tespitine, borçlu ...'e gönderilen ödeme emri bulunmadığından hukuki yarar yokluğundan şikâyetin reddine, birleşen dosyada itirazın kısmen kabulü ile borçlular yönünden icra takibinin durdurulmasına, borçlular vekilinin tazminat ve para cezası talebinin şartları oluşmadığından reddine, borca itiraza ilişkin karar verilmesine yer olmadığına karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde alacaklı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

B. Gerekçe ve Sonuç

Bölge Adliye Mahkemesinin 04.07.2024 tarihli ve 2024/842 Esas, 2024/1027 Karar sayılı kararı ile; asıl dosya yönünden, borçlu şirketin ticaret sicilinde kayıtlı adresine gönderilen ilk ödeme emri tebligatının iade edilmesi üzerine aynı adrese TK'nın 35/4. maddesine göre tebligat yapıldığı, tebligat mazbatasında kapıya ihbar kağıdı yapıştırıldığı şerhinin de bulunduğu, borçlu şirket vekili tarafından müvekkilinin bu adreste hâlen faal olduğu, bu adresi kullandığı hususunun da ileri sürülmediği, bu durumda borçluya yapılan ödeme emri tebligatı usulüne uygun olduğundan borçlu şirket yönünden usulsüz tebliğ şikâyetinin reddine karar verilmesi gerektiği, birleşen dosya yönünden ise borçlu şirkete ödeme emri usulüne uygun tebliğ edildiğinden imzaya itirazın süreden reddi gerektiği, borçlu ... yönünden 21.03.2024 tarihli bilirkişi raporu hüküm kurmaya elverişli olup imzaya itirazın kabulüne karar verilmesi gerektiği gerekçesiyle istinaf başvurusunun asıl dosya yönünden esastan kabulüne, birleşen dosya yönünden istinaf başvurusunun kısmen kabulü ile İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılarak esas hakkında yeniden hüküm kurulmak suretiyle asıl dosya yönünden borçlu şirketin tebligat usulsüzlüğü şikâyetinin reddine, borçlu ...'e gönderilen ödeme emri bulunmadığından hukuki yarar yokluğundan reddine, birleşen dosya yönünden borçlu şirketin itirazının reddine, borçlu ... yönünden imza itirazının kabulü ile icra takibinin durdurulmasına karar verilmiştir.

V. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ İNCELEME SÜRECİ

A. Bozma Kararı

1. Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde borçlu şirket vekili ile alacaklı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

2. Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtile kararı ile;

“1-Alacaklının temyiz dilekçesinin incelenmesinde;

Tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, temyiz olunan Bölge Adliye Mahkemesi kararında yazılı gerekçelere göre alacaklının yerinde bulunmayan tüm temyiz itirazlarının REDDİNE,

2-Borçlu şirketin temyiz dilekçesinin incelenmesinde;

Bonoya dayalı olarak başlatılan kambiyo senetlerine özgü haciz yoluyla ilamsız icra takibine karşı senedi düzenleyen ... ile avalist ... Ltd.Şti.’nin, asıl şikayet dosyasında, borçlu şirket yönünden ödeme emri tebliğ işleminin usulsüz olduğunu, birleşen dosyada ise, takip dayanağı senetteki düzenleyen ve avalist imzalarının, düzenleyen ve aynı zamanda borçlu şirket yetkilisi olan ...’e ait olmadığını ve sair itirazlarını ileri sürerek takibin iptali istemiyle icra mahkemesine başvurdıkları, İlk Derece Mahkemesince, asıl dosya yönünden usulsüz tebligat şikayetinin kabulü ile ödeme emri tebliğ tarihinin 13.09.2023 olarak tespitine, birleşen dosya yönünden, takip konusu senetteki imzaların ...’e ait olmadığına dair bilirkişi raporu gereğince imza itirazının kabulü ile takibin borçlular yönünden durdurulmasına, borca itiraz hakkında ise karar verilmesine yer olmadığına hükmedildiği, kararın taraflarca istinaf edilmesi üzerine Bölge Adliye Mahkemesince, alacaklının istinaf başvurusunun kabulü ile mahkeme kararı kaldırılarak yeniden hüküm kurulmak suretiyle, asıl dosyadaki şikayetçi borçlu şirketin usulsüz tebligat şikayetinin reddine, birleşen dosyadaki imza itirazının borçlu ... yönünden kabulü ile takibin adı geçen borçlu hakkında durdurulmasına, borçlu şirket yönünden ise imza itirazının süreden reddine karar verildiği, kararın alacaklı ve şikayetçi borçlu şirket tarafından temyiz edildiği anlaşılmıştır.

7201 sayılı Tebligat Kanunu’nun; "Adres Değiştirmenin Bildirilmesi Mecburiyeti" başlıklı 35. maddesinin 4. fıkrasına göre; "Daha önce tebligat yapılmamış olsa bile, tüzel kişiler bakımından resmi kayıtlardaki adresleri esas alınır ve bu madde hükümleri uygulanır". Tüzel kişilerin adreslerinin ara statü, sicil, tüzük ve kuruluş senedi gibi resmi kayıtlarda belirli olması sebebi ile meçhul olması söz konusu değildir.

Borçlu şirketin ticaret siciline bildirdiği adresine çıkartılan tebligat, adresin kapalı olması veya bu adresten taşınmış bulunması nedeni ile tebliğ edilemeden iade edilmiş ise, Tebligat Kanunu'nun 35. maddesinin ikinci fıkrasına göre, tebliği çıkaran merci, şirketin ticaret sicil adresine tebligat yapılmasını talep eder. Bu durumda tebliğ evrakının bir nüshası eski adrese ait binanın kapısına asılır ve asılma tarihi tebliğ tarihi sayılır. Dairemizin içtihatlarına göre de kural olarak; şirketin ticaret sicil adresine gönderilen tebligatın; "muhatabın tanınmadığı" şerhi ile iade edilmesi üzerine bu tebligat esas alınarak TK'nın 35/4. maddesine göre yapılan tebliğ işleminin usulüne uygun olmadığına kabulü gerekir. Söz konusu içtihatlarımızla sağlanmak istenen amaç, muhatabın hiçbir suretle faaliyet göstermediği, bağlantısının olmadığı bir adrese çıkarılan tebligatın bila tebliğ iade edilmesi üzerine TK'nın 35. maddesi uyarınca tebligat yapılması halinde oluşacak mağduriyetin önlenmesidir.

Somut uyuşmazlıkta; ödeme emrinin borçlu şirketin, ticaret sicilinde kayıtlı adresi olan "... Mh. ... Sk. No:... Eskişehir" adresine tebliğe çıktığı ve "tanınmıyor" şerhiyle 27.10.2020 tarihinde bila tebliğ iade edildiği, sonrasında aynı adrese gönderilen ödeme emrinin,

02.11.2022 tarihinde TK'nın 35. maddesine göre tebliğ edildiği anlaşılmıştır.

Her ne kadar Bölge Adliye Mahkemesinin gerekçeli kararında; borçlu şirket tarafından, tebligat yapılan adresin kullanıldığına dair bir iddia ileri sürülmediği gerekçesiyle tebliğ işleminin usulüne uygun olduğu sonucuna varılmış ise de; Hukuk Genel Kurulunun 12.07.2023 tarih ve 2023/294 E.-2023/749 K. sayılı kararında da işaret edildiği üzere, tebligat ile ilgili Kanun ve Yönetmelik hükümleri tamamen şeklidir. Değinilen işlemler, bilgilendirme yanında belgelendirme özelliği de bulunan bir usul işlemi olmakla, gerek tebliğ işlemi ve gerekse tebliğ tarihi ancak Kanun ve Yönetmelikte emredilen şekillerle tevsik ve dolayısıyla ispat olunabilir. Bu sebeple tebligatın usul yasaları ile ilişkisi de daima göz önünde tutulmalıdır. Hâl böyle olunca, 7201 sayılı Kanun ve Yönetmelik hükümlerinin en ufak ayrıntılarına kadar uygulanması zorunludur. 7201 sayılı Kanun ile Yönetmelik'te öngörülen şekilde işlem yapılmış olmadıkça tebliğ memuru tarafından yapılan yazılı açıklama mücerret olup, belgelendirilmiş sayılmaz.

Bu tespitler karşısında; Bölge Adliye Mahkemesince, borçlu şirket adına çıkarılan ve "tanınmıyor" şerhiyle bila tebliğ iade edilen tebligat üzerine TK'nın 35. maddesi gereğince yapılan ödeme emri tebliğ işleminin usulsüz olduğunun kabulü ile TK'nın 32. maddesi gereğince tespit edilecek öğrenme tarihine göre imza itirazının süresinde olup olmadığı değerlendirilerek oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir..." gerekçesiyle karar bozulmuştur.

B. Bölge Adliye Mahkemesince Verilen Direnme Kararı

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; önceki karar gerekçesinin yanında, TK'nın 35/4. maddesinin uygulanabilmesi için tebligatın adresin kapalı olması veya muhatabın bu adresten taşınmış bulunması nedeniyle tebliğ edilemeden iade edilmiş olması yönünde bir düzenlemenin bulunmadığı, bozma kararında belirtilen Hukuk Genel Kurulunun emsal kararında ilk tebligatın "tanınmıyor" şerhi ile iade edilmesinin TK'nın 35. maddesine göre yapılan tebligatın usulsüzlüğüne sebebiyet vermesi nedeniyle değil, çıkarılan ilk tebligattaki adres ile TK'nın 35. maddesine göre çıkarılan tebligattaki adresin farklı olması sebebiyle tebligatın usulsüz olduğu sonucuna varıldığı, borçlu vekilinin şikâyet, istinaf ve temyiz dilekçelerinde tebligat yapılan ve aynı zamanda ticaret sicili adresi olan bu adreste faal olmadıklarının açıkça beyan ve kabul edildiği gerekçesiyle direnme kararı verilmiştir.

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda belirtilen direnme kararına karşı süresi içinde taraf vekilleri temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

1. Borçlular vekili; Tebligat Kanunu gereğince öncelikle muhatabın orada faaliyette bulunup bulunmadığının tespit edilmesi gerektiğini, muhatap tebliğ istenen adresi daimi olarak terk etmiş ise tebligatın iade edilmesi ve şirketler bakımından TK'nın 35. maddesine göre tebligatın yapılması gerektiğini, muhatabın tebliğ adresinde faaliyette bulunup bulunmadığına dair bir tespit yapılmadığını, muhatabın nerede olduğunu bilmesi muhtemel kişilere sorulmadığını, tebliğ işleminde sadece hanenin kapalı olduğuna dair kayıt düşüldüğünü ve adreste bulunmama sebebine dair hiçbir araştırma yapılmadığını, senedin asıl borçlusu ...'e tebligat yapılmadığını ve sadece adresinde faal olmayan senet kefilisi borçlu şirkete tebligat yapıldığını ileri sürerek kararın bozulmasını talep etmiştir.

2. Alacaklı vekili; Bölge Adliye Mahkemesinin birleşen dosya yönünden borçlu ... yönünden yapılan imza itirazının kabulüne dair müvekkili aleyhine verilen kararın usul ve yasaya aykırı olduğunu, sadece bu kısım yönünden temyiz başvurusunda bulunduklarını belirterek

kararın bozulmasını talep etmiştir.

C. Uyuşmazlık

Direnme yoluyla Hukuk Genel Kurulu önüne gelen uyuşmazlık; somut olayda ödeme emrinin borçlu şirkete 7201 sayılı Tebligat Kanunu ve ilgili mevzuat hükümlerine göre usulüne uygun olarak tebliğ edilip edilmediği noktasında toplanmaktadır.

D. Gerekçe

1. İlgili Hukuk

1. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun (İİK) 16, 21/1 ve 57/1. maddeleri,

2. Tebligat Kanunu'nun 35. maddesi,

3. Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 57. maddesi.

2. Değerlendirme

A. Alacaklı vekilinin temyizi yönünden

1. Hukuki yarar dava (şikâyet) şartı olduğu gibi, temyiz istemi için de gereken bir şarttır.

2. Bölge Adliye Mahkemesince, İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılarak yeniden esas hakkında hüküm kurulmak suretiyle asıl dosya yönünden borçlu şirketin usulsüz tebligat şikâyetinin reddine, borçlu ...'e gönderilen ödeme emri bulunmadığından hukuki yarar yokluğundan reddine, birleşen dosya yönünden borçlu şirketin itirazının reddine, borçlu ... yönünden imza itirazının kabulüne dair verilen karar borçlu şirket vekili ile alacaklı vekili tarafından temyiz edilmiş, Özel Dairece alacaklı vekilinin temyiz itirazlarının reddine karar verildikten sonra borçlu şirket vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile karar bozulmuştur. Özel Dairece temyiz itirazları reddedilen tarafın direnme kararını temyiz etmesinde hukuki yararı bulunmamaktadır.

3. O hâlde alacaklı vekilinin temyiz isteminin hukuki yarar yokluğundan reddine karar verilmelidir.

B. Borçlu vekilinin temyizi yönünden

1. İcra ve İflas Kanunu'nun 21/1 ve 57/1. maddelerine göre icra işlerinde tebligat TK ve ilgili mevzuat hükümlerine göre yapılır.

2. Tebliğ, kelime anlamıyla kısaca bildirim, yazılı bildirme anlamına gelir. Tebliğ kelimesinin çoğulu (tebliğler) olan ancak artık bugün için dilimizde (tekil) tebliğ kelimesi ile özdeş olarak kullanılan tebligat terimi, hukuksal bir işlemin ilgili kimsenin bilgisine sunulması için yetkili makamın, yasanın öngördüğü esas ve usule uygun bir biçimde (elektronik ortam dâhil) yazı ile veya ilân yoluyla yaptığı belgeleme işlemi demektir (doktrindeki bir esere atıf). Hukuki anlamda tebligat, hukuki işlemlerin kanunda belirtilen usule uygun olarak muhatabına ya da muhatap adına kanunen kabule yetkili şahıslara yazılı olarak bildirimi ve bu bildirimin belgelendirilmesi işlemidir.

3. Tebligat ile ilgili Kanun ve Yönetmelik hükümleri tamamen şeklidir. Bu işlemler bilgilendirme yanında belgelendirme özelliği de bulunan bir usul işlemi olmakla gerek tebliğ işlemi ve gerekse tebliğ tarihi ancak Kanun ve Yönetmelikte emredilen şekillerle tevsik ve dolayısıyla ispat olunabilir. Kanun ve Yönetmeliğin amacı tebligatın muhatabına en kısa zamanda ulaşması, konusu ile ilgili olan kişilerin bilgilendirilmesi (tebligatın bilgilendirme fonksiyonu) ve bu hususların belgeye (tebligatın belgelendirme fonksiyonu) bağlanmasıdır. Tebligat Kanunu ile Tebligat Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelikte öngörülen şekilde işlem yapılmış olmadıkça tebliğ memuru tarafından yapılan yazılı beyan onun mücerret sözünden ibaret kalır ve dolayısıyla belgelendirilmiş sayılmaz. Nitekim, Kanunun

ve Yönetmeliğin belirlediği şekilde yapılmamış ve belgelendirilmemiş olan tebligatların geçerli olmayacağı yerleşik yargısal içtihatlarda da açıkça vurgulanmıştır.

4. Tebligat Kanunu'nun 7/a maddesine göre "Kanunla kurulanlar da dahil olmak üzere tüm özel hukuk tüzel kişileri"ne tebligatın elektronik yolla yapılması zorunludur. Aynı maddenin 3. fıkrasında da elektronik yolla tebligatın zorunlu bir sebeple yapılamaması hâlinde Tebligat Kanunu'nda belirtilen diğer usullerle tebligat yapılacağı düzenlenmiştir. Aynı maddenin son fıkrasına dayanılarak hazırlanan Elektronik Tebligat Yönetmeliğinin 5/f maddesinde de tebligatın elektronik yolla yapılması zorunlu olanlar arasında Kanunla kurulanlar da dâhil olmak üzere tüm özel hukuk tüzel kişileri gösterilmiş ve aynı Yönetmeliğin 16. maddesinde Kanun'un 7/a maddesindeki düzenlemeyle paralel şekilde elektronik yolla tebligatın zorunlu bir sebeple yapılamaması hâlinde Tebligat Kanunu'nda belirtilen diğer usullerle tebligat yapılacağı düzenlenmiştir.

5. Bu hükümlerden anlaşılacağı üzere elektronik tebligat adresi bulunan muhataplara elektronik tebligat adresi aldıktan sonra klasik yolla tebligat yapılamayacağından doğrudan elektronik yolla tebligat yapılması gerekir. Bu durumun istisnası elektronik tebligatın zorunlu sebeple yapılamaması hâlidir. Muhatabın, elektronik tebliat adresi bulunmuyorsa ya da zorunlu bir sebepten ötürü elektronik yolla tebligat yapılamıyorsa tebligat kural olarak TK'nın 10. maddesine göre PTT aracılığıyla fiziki ortamda yapılır. Bununla birlikte elektronik tebligatın yapılamamasının neden olan "zorunlu sebeplerin" neler olduğunu kanun koyucu açıklamamıştır (doktrindeki bir esere atıf).

6. Tebligatın çıkarılacağı tarihte altyapının zarar görmesi sebebiyle UETS'nin çalışmaması veya muhatabın başvurusu üzerine elektronik tebligat adresinin kapatılmış olması gibi sebeplerin varlığı hâlinde elektronik tebligatın yapılmasını imkânsız kılan bir durumun varlığı kabul edilebilir. Bu gibi hâllerde muhataba ait olan herhangi bir elektronik adrese elektronik tebligat mesajı gönderilmemelidir. Buna rağmen tebligat evrakı elektronik yolla (mesela UYAP üzerinden) gönderilirse tebligat işleminin yokluğu söz konusu olur. Zira başka bir sistem veya UETS'ye kayıtlı olmayan bir elektronik adres Tebligat Kanunu anlamında belgelendirme işlevini haiz değildir. Bu yüzden TK'nın 7/a maddesinin 3. fıkrasında ve yine Elektronik Tebligat Yönetmeliğinin 16. maddesinde açıkça ifade edildiği üzere elektronik tebligat yapılamıyorsa Tebligat Kanunu hükümlerinde öngörülmüş diğer klasik usullere göre tebligat yapılmalıdır (doktrindeki bir esere atıf).

7. Tüm bu açıklamalar karşısında ticaret şirketleri TK'nın 7/a maddesine göre kendisine elektronik tebligat yapılması zorunlu olan özel hukuk tüzel kişilerinden ise de tebligatın yapılacağı tarihte elektronik tebligat adresinin bulunmaması veya kendisi için oluşturulan adresin aktivasyon işlemi yapılarak kullanıma açılmamış olması durumunda, elektronik tebligat yapılması mümkün olmadığından TK'nın 7/a maddesinin 3. fıkrası ve yine Elektronik Tebligat Yönetmeliğinin 16. maddesinde açıkça ifade edildiği üzere bu "zorunlu sebep"ten dolayı Tebligat Kanunu'nda öngörülen diğer klasik usullere göre tebligat yapılması gereği açıktır. Bu durumda limited şirketlere karşı elektronik tebligat yapılamadığı durumlarda ancak klasik usul olan posta yoluyla tebligat yapılabilir. Nitekim bu hususlar Hukuk Genel Kurulunun 12.03.2025 tarihli ve 2023/10-455 Esas, 2025/123 Karar sayılı kararında da benimsenmiştir.

8. Bu aşamada belirtmek gerekir ki TK'nın 35/1. maddesi gerçek kişi muhatap ile ilgili olup eski adrese tebliğ yapılabilme şartları aynı maddenin 2. ve 3. fıkralarda gösterilmiştir. TK'nın 35/4. maddesi ise tüzel kişi muhatap ile ilgili olup "Daha önce tebligat yapılmamış olsa bile, tüzel kişiler bakımından resmî kayıtlardaki adresleri esas alınır ve bu madde hükümleri uygulanır" hükmünü içermektedir. Bu hükme göre daha önce tebligat yapılmamış olsa bile tüzel kişinin yeni adresini kayıtlı olduğu sicile bildirmemesi hâlinde sicilde yazılı olan adresine aynı maddenin 2. ve 3. fıkralarına tebligat göre yapılabilecektir.

9. Tebligat Kanunu'nun 35. maddesinde yapılan değişikliğin gerekçesinde; "...maddenin dördüncü fıkrası tüzel kişiler bakımından özel ve açık bir düzenleme getirmektedir. Tüzel kişilerin adreslerinin, bir sicil veya resmî kayıta belirli olması sebebiyle meçhul olması düşünülemez. Bu çerçevede daha önce kendilerine tebligat yapılmamış olsa bile, tüzel kişiler bakımından resmî kayıtlardaki adreslerinin esas alınacağı ve bu madde hükümlerinin uygulanacağı açıkça düzenlenmiştir..." açıklamasına yer verilmiştir.

10. Diğer taraftan Yönetmeliğin 57/4. maddesi "Daha önce tebligat yapılmamış olsa bile, tüzel kişiler bakımından ana statü, sicil, tüzük ve kuruluş senedi gibi resmî kayıtlardaki adresleri esas alınır ve bu madde hükümleri uygulanır" hükmünü içermektedir.

11. Bu düzenlemelere göre tüzel kişi muhatap yeni adresini kayıtlı olduğu resmî sicile bildirmemiş ise resmî sicildeki adresi bilinen adres olarak kabul edileceği için TK'nın 10/1. maddesi uyarınca tebligat bu adrese çıkarılacak, ancak adres değişmiş olduğu için tebliğ evrakı tebliğ edilemeden iade edilecektir. Bu durumda tebliğ evrakının tebliğ edilemediği tüzel kişinin resmî sicildeki adresi TK'nın 35. maddesinin 4. fıkrasının açık hükmü gereği esas alınarak aynı maddenin 2. fıkrasına göre tebliğ olunacak evrakın bir nüshası eski adrese ait binanın kapısına asılır ve kapıya asılma tarihi tebliğ tarihi sayılır. Bundan sonra eski adrese aynı maddenin 3. fıkrasına göre çıkarılan tebligatlar muhataba yapılmış sayılır.

12. Bu açıklamalardan anlaşılabacağı üzere ticaret şirketine çıkarılıp bila tebliğ dönen tebligattaki adresin ticaret sicilinde kayıtlı adresi olduğunun anlaşılması ve ticaret şirketinin bu adresini değiştirmesi hâlinde, yeni adresini ticaret siciline tescil ve ilan ettirmede takdirde TK'nın 35. maddesinin 4. fıkrası uyarınca aynı maddenin 2 ve 3. fıkra hükümleri uygulanarak ticaret sicilindeki adrese yapılan tebligat usulüne uygun olacaktır (doktrindeki bir esere atıf).

13. Yeri gelmişken belirtmek gerekir ki Yönetmeliğin 30. maddesi tebliğ memuruna ilgilinin neden adreste bulunmadığını "tahkik etme" görevini yüklemiş olup muhatap adreste bulunmaması hâlinde bunun nedeninin araştırılması ve tevziat (dağıtım) saatinden sonra adrese dönüp dönmeyeceğinin tespit edilmesi ancak gerçek kişi muhatap bakımından söz konusu olabilir (doktrindeki bir esere atıf). Nitekim bu husus Hukuk Genel Kurulunun 08.02.2023 tarihli ve 2021/12-994 Esas, 2023/48 Karar sayılı kararında da vurgulanmıştır.

14. Tebligat Kanunu ve Yönetmelik, tebliğ belgesindeki işlemin aksinin iddia edilmesi hâlinde bunun tahkik şeklini ve yöntemini göstermemiştir. Mahkemece, her somut olayın özelliği, oluş şekli, gerçekleşen maddi olgular en küçük ayrıntılarına kadar göz önünde bulundurularak iddia tahkik edilmelidir. Hukuk Genel Kurulunun 30.04.2025 tarihli ve 2024/12-728 Esas, 2025/261 Karar; 10.03.2022 tarihli ve 2018/12-178 Esas, 2022/301 Karar ile 26.02.2019 tarihli ve 2017/12-765 Esas, 2019/216 Karar sayılı kararlarında da benimsendiği üzere tebligat parçasında yazılı olan hususun aksi her türlü delille ispatlanabilir.

15. Tebligat Kanunu'nun "Usulüne aykırı tebliğin hükmü" başlıklı 32. maddesi uyarınca tebliğ usulüne aykırı yapılmış olsa bile, muhatap tebliğe muttali olmuş ise muteber sayılır. Usulsüz tebligatın muhatapın öğrenmesiyle geçerli hâle gelebilmesi için tebligatın yasal muhatap adına çıkarılması, ancak tebliğ işleminin kanun ve yönetmelikte öngörülen şekilde yapılmaması gerekmektedir. Tebliğ usulsüz ise muhatapın her ne şekilde olursa olsun tebliğ evrakını veya davetiyeyi alması ya da bunların içeriğini öğrenmesi ile tebliği öğrenmiş sayılır ve usulsüz tebliğ geçerli hâle gelir (doktrindeki bir esere atıf).

16. Somut olayda ise, alacaklı vekili tarafından başlatılan kambiyo senetlerine özgü haciz yoluyla takipte ödeme emri borçlu şirketin ticaret sicilinde kayıtlı "... Mahallesi ... Sokak No:... Eskişehir adresine çıkarılmış ve "Muhatabın adresine gidildi.Muhatap adreste tanınmıyor.Mahalle muhtarında muhatapın isim kaydına rastlanmadı" şerhiyle 27.10.2022

tarihinde bila tebliğ iade edilmiş, borçlu şirketin ticaret sicilinde kayıtlı aynı adresine TK'nın 35. maddesine göre 02.11.2022 tarihinde tebliğ edilmiştir.

17. Öncelikle belirtmek gerekir ki TK'nın 7/a maddesi gereğince özel hukuk tüzel kişisi olan şikâyetçi borçlu şirkete ödeme emri tebligatının elektronik yolla yapılması zorunlu ise de dosya içeriğine göre borçlu şirketin elektronik tebligat adresinin bulunmadığı, bu nedenle ticaret sicilinde kayıtlı adresine klasik usul olan posta yoluyla tebligat çıkarıldığı anlaşılmaktadır.

18. Tüzel kişilerin adreslerinin bir sicil veya resmî kayıta belirli olması sebebiyle meçhul olması düşünülemez. Muhatap ticaret şirketi, ticaret sicilindeki adresini değiştirdiği hâlde yeni adresini ticaret siciline bildirmemişse ticaret sicilinde kayıtlı bulunan mevcut adresi nedeniyle adresi meçhul sayılamaz. TK'nın 35/4 ve Yönetmeliğin 57/4. maddeleri "daha önce kendilerine tebligat yapılmamış olsa bile" hükmünü içermekte olup ticaret sicilinde kayıtlı adrese çıkarılan tebligatın hangi sebeple bila tebliğ iade edilmesi gerektiğine ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır. Muhatap ticaret şirketinin ticaret sicilindeki adresine TK'nın 35/4. uyarınca tebligat yapılabilmesi için bu adrese daha önce çıkartılan tebliğin yapılamayıp iade edilmiş (bila tebliğ dönmüş) olması yeterlidir. Aksinin kabulü muhatap ticaret şirketine TK'nın 35. maddesine göre tebliğ yapılmasını imkânsız kılar.

19. O hâlde borçlu şirketin ticaret sicilinde kayıtlı adresine çıkarılan tebligatın bila tebliğ iade edilmesi üzerine aynı adrese çıkarılan ödeme emri tebliği TK'nın 35. maddesinin 4. fıkrası gereğince aynı maddenin 2 ve 3. fıkra hükümleri uyarınca usulüne uygundur.

20. Hukuk Genel Kurulunda yapılan görüşmeler sırasında; muhatap tüzel kişinin adresi ticaret sicilinde kayıtlı olduğundan tanınmamasının söz konusu olamayacağı, dolayısıyla tanınmıyor şerhiyle bila tebliğ iade edilen tebligat usulsüz olup TK'nın 35. maddesine göre tebligat yapılamayacağından direnme kararının bozulması gerektiği ileri sürülmüş ise de bu görüş Kurul Çoğunluğu tarafından benimsenmemiştir.

21. Hâl böyle olunca, Bölge Adliye Mahkemesince borçlu şirkete yapılan ödeme emri tebliğ işleminin usulüne uygun olduğuna dair verilen direnme kararı usul ve yasaya uygun olup onanması gerekir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

I- A bendinde (§1-3) gösterilen gerekçeyle alacaklı vekili yönünden temyiz isteminin hukuki yarar yokluğu nedeniyle oy birliğiyle REDDİNE,

İstek hâlinde temyiz peşin harcının yatırana geri verilmesine,

II- B bendinde (§ 1-21) gösterilen gerekçeyle borçlu vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile direnme kararının oy çokluğuyla ONANMASINA,

Harç peşin alındığından harç alınmasına yer olmadığına,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

18.06.2026 tarihinde kesin olarak karar verildi.